

Om fellesnemnda

Bakgrunn for fellesnemnda sin rolle

Litt om lovgrunnlag

Etter at det er fattet vedtak om sammenslåing av kommuner skal det opprettes en fellesnemnd slik det går fram av inndelingsloven § 26. Et lovpålegg om oppretting av en fellesnemnd kom inn i inndelingsloven tidlig på 2000-tallet med bakgrunn i erfaringer fra tidligere kommunesammenslåinger. Stortinget behandlet da en rekke endringer i inndelingsloven med bakgrunn i Odelstingsproposisjon nr. 86 (2000-2001). Kommunalkomiteen på Stortinget la fram sin innstilling om inndelingsloven som er grunnlaget for dagens lovgivning. Å innføre et lovpålegg om et bestemt folkevalgt organ i kommunesektoren, krever en sterk og reell begrunnelse. Det ligger derfor tungtveiende grunner til grunn for fellesnemnda sin posisjon, særlig basert på erfaringer.

På den andre siden inneholder ikke lovverket særlig mange regler om funksjon, sammensetning, og arbeidsoppgaver til nemnda, da slike spørsmål primært bør drøftes og avgjøres mellom de involverte kommunene.

Lovgiver har gitt kommunene anledning til å gi nemnda relativt vide fullmakter. Det betyr at lovgrunnlaget er til stede for å gjøre nemnda til et effektivt organ som kan gjøre vedtak på «vegne av» den nye kommunen i fasen mellom sammenslåingsvedtak og tidspunkt for iverksetting av sammenslåingen. For Midt-Telemark kommunen vil det si fram til konstituering av nytt kommunestyre i oktober 2019.

Lovgiver har lagt spesiell vekt på at fellesnemnda har tett tilknytning til de ansvarlige organene i kommunene. Det er derfor tatt inn bestemmelser som sier at fellesnemnda sine medlemmer skal velges blant medlemmene i kommunestyret, det samme prinsipp som gjelder ved valg av formannskap.

Det er også viktig å sikre at fellesnemnda ikke får innvirkning over daglig drift i de eksisterende kommunene. De valgte kommunestyrene må derfor være ansvarlige for den daglige virksomheten i kommunene så lenge de består som selvstendige enheter. I Midt-Telemark betyr det at kommunestyret sitter til 1.1.2020.

Det er opp til kommunene å bli enige om hvilke oppgaver og fullmakter fellesnemnda skal ha i tillegg til det som er lovpålagt. Dersom kommunen ikke blir enige om dette kan saken bringes inn for departementet til avgjørelse. Bø og Sauherad kommuner har gitt myndighet til fellesnemnda gjennom kommunestyrevedtak som ble bekreftet etter felles kommunestyremøte 21. august 2017 som Fylkesmannen kalte inn til.

Oppsummering

Den overordnede oppgaven til fellesnemnda er derfor å samordne og ta seg av det forberedende arbeidet med sammenslåinga. Kommunestyrene sine oppgaver er å ta seg av daglig drift i kommunene så lenge de eksisterer som selvstendige enheter. Koblingen mellom kommunestyrene og fellesnemnda er fellesnemnda sine medlemmer, som også er kommunestyremedlemmer, og det reglement/myndighet kommunestyrene har gitt til fellesnemnda. Det er også viktig å legge merke til at fellesnemnda gjør vedtak på vegne av kommunestyret i den nye kommunen. Samtidig er det vanskelig å se at sittende kommunestyrer kan fatte vedtak som omfatter den nye kommunen, da kommunestyret sin vedtakskompetanse er avgrenset av kommunen sine administrative grenser. Det er også viktig at fellesnemnda overlater viktige beslutninger til det nye kommunestyret dersom det er mulig i forhold til hensynet om at en ny kommune skal være på plass 1.1.2020.

Fellesnemnda er ikke et organ som er underordnet kommunestyre og fatter på eget grunnlag vedtak som gjelder den nye kommunen i henhold til de fullmakter den har i lov, og den myndighet den har fått av kommunestyrene etter felles kommunestyremøte.

Om fellesnemnda for Midt-Telemark kommune

Fellesnemnda sitt mandat ble vedtatt i kommunestyret i Bø kommune 27. februar 2017 og i kommunestyret i Sauherad kommune 16. februar 2017. Disse vedtakene ble bekreftet i kommunestyrene 21. august 2017 etter felles kommunestyremøte slik det går fram av inndelingslova § 25.

Fellesnemnda for Midt-Telemark kommune fikk følgende mandat:

Fellesnemnda skal:

- Fellesnemnda skal vise respekt for at det er to selvstendige kommuner fram til 2020.
- Samordne og forberede alt arbeid som omfatter bygging av Ny kommune Bø og Sauherad.
- Legge Intensjonsavtalen mellom de to kommunene til grunn for utforming av den nye kommunen.
- Gjennomgå og vurdere alle forhold vedr sammenslåingsprosessen.
- Disponere reformstøtte og økonomisk støtte til engangskostnader fra staten.
- Arbeide for konsensus i alle saker.

Fellesnemnda har myndighet til å:

- Fatte vedtak i alle saker som er nødvendig for å etablere den Nye kommunen.
- Tilsette personale i den nye kommunen. Det forutsettes at denne myndigheten delegeres videre til rådmannen.
- Videreføre deltakelse i interkommunalt samarbeid om revisjon og sekretariatet for kontrollutvalget. Dette i samsvar med saksbehandlingsregler i inndelingslova § 26.
- Opprette et arbeidsutvalg til å gjøre vedtak i saker som ikke er av prinsipiell art.
- Ta avgjørelse som gjelder lokalisering av ulike administrative og tjenesteproduserende enheter i den nye kommunen.
- Uttale seg i politiske saker som er av betydning for etablering av ny kommune.
- Si opp alle nåværende avtaler for de to kommunene for å etablere nye eller reforhandle eksisterende med tanke på etablering av den nye kommunen.
- Beslutte modell for faste utvalg for politiske organiseringen i den nye kommunen.

Fellesnemnda har ansvar for å:

- Opprette en overordnet prosjektbeskrivelse med milepæler og en plan for gevinstrealisering og sikring av disse.
- Etablere budsjett og regnskap for fellesnemndas drift.
- Utarbeide en helhetlig kommunikasjonsplan for arbeidet med bygging av Ny kommune.
- Utarbeide en felles planstrategi og følge opp denne. Fastsette den nye kommunes servicenivå.
- Etablere felles økonomi og budsjett oversikt for den nye kommunen i 2018 og 2019 for å sikre fremtidige budsjett og investeringer.
- Utrede alle interkommunale samarbeidstiltak.
- Utarbeide omstillingsavtale som legger grunnlag for arbeidsgiverpolitiske spørsmål under sammenslåingsprosessen.
- Vurdere godtgjørelse for fellesnemndas virksomhet og andre oppnevnte utvalg underlagt fellesnemnda og innstille til kommunestyrene for endelig vedtak.
- Foreslå nye satser for offentlige avgifter, gebyrer, egenbetaling og eiendomsskatt. Utarbeide forslag til politisk reglement, godtgjørelsesreglement og øvrige reglement som skal vedtas av kommunestyret.

